

Тақырып

Қазақстандағы моңғол шапқыншылығы.

Оқу мақсаты

6.3.1.6 картаны қолдану арқылы XIII-XV ғасырлардағы мемлекеттердегі саяси процестерді түсіндіру.
6.3.1.5 Отырарды қорғаудағы қала халқының ерлігін сипаттау.

Бағалау критерийі

Білім алушы

- Отырар халқының ерлігін сипаттайды.

Ойлау

Білу және түсіну

**дағдыларының
деңгейлері**

№ 1 тапсырма. Картаға Шыңғысханның жаулап алған қалалар мен жерлерінің жылдарын белгіле?

1. Керейлер мен Наймандарды Шыңғысхан қай жылы бағындырды?
2. Отырар қаласына шабуыл қай жылы басталды?
3. Сығанақ қаласына Моңғолдардың шабуыл бастаған жылы?
4. Қазақстан жері тұтастай моңғолдардың иелігіне өткен жылды анықта?

Пайдаланылған оқулық. 6-сыныпқа арналған Қазақстан тарихы, Атамұра 2018, Н.С. Бакина, Н.Т. Жанақова, Қ.Қ. Сүлейменова. 111-112 бет.

№2 тапсырма. М. Шахановтың. «Отырар поэмасынан» үзіндіні мәнерлеп оқы, Бүгінгі тақырыппен қандай байланысы бар екенін

сұрақтарға жауап беру арқылы дәлелде?

– Даңқың қайда төске өрлеген?

Екі жүз мың әскерменен

Алты ай бойы кіп-кішкентай **Отырар**ды ала алмау,

Алты ай бойы **Отырар**дың осал тұсын таба алмау –

Ойы – дауыл, сезімі – аспан,

Тек жеңіспен көзін ашқан

Менің алғыр ұрпағымның сүйегіне зор таңба,

Намысыма сызат түсті мына сенің арқаңда, –

Деп Шыңғыс хан Шағатайға оқты көзін қадады.

– Осы өкініш мені де өртеп барады.

Отырардың бақытына орнаған

Болар, бәлкім,

Алдырмай тұр зор қамал.

Бірақ, әке, жүргенім жоқ аянып,

Қаниша үмітім желге ұшты,

Қаниша әскерім жер құшты.

Дала жатыр қызыл қанға боялып,

Егер бүкней, баяндасам шындықты,

Рухы – өр,

Тәні – бекем,

Бұл бір қайсар халық екен,

Тірліктен де артық қойған бірлікті.

1. Отырыр билеушісі кім еді?

2. Шыңғысханның Отырар қаласына шабуыл жасауына не себеп болды?

3. Отырыр поэмасында «Рухы-өр, тәні-бекем, бұл бір қайсар халық екен, тірліктенде артық қойған бірлікті» деп қай халық туралы айтылып тұр?

4. Отырыр поэмасында Отырыр моңғолдарға неше ай бойы берілмеген?

5. Қайырман Шыңғысхан жіберген сауда керуенін не себепті өлтіртті?